

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
41-800 Zabrze, ul. Park Hutniczy 6, NIP 648-23-01-185, REGON 27616349

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 6

Wprowadzone:
Zarządzeniem Dyrektora
SP ZOZ OPIŁU w Zabrzu
nr 9/2024 z dn. 14.08.2024 r.

Zabrze, sierpień 2024 r.

Wprowadzenie

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień, zwany dalej Ośrodkiem, działając na podstawie Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm.) wprowadza standardy ochrony małoletnich, którym udziela świadczeń zdrowotnych i profilaktycznych, konsultacji i pomocy terapeutycznej realizowanych w ramach umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia i innych oddziaływań w ramach realizacji Programu Zdrowotnego świadczonego na rzecz Miasta Zabrze i innych jednostek zwane dalej standardami.
2. Naczelną zasadą udzielania świadczeń podejmowanych przez członków personelu Ośrodka jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Standardy obejmują:
 - a. zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko,
 - b. zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko,
 - c. procedury ograniczające ryzyko wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa,
 - d. procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa.
4. Celem wprowadzenia standardów jest:
 - a. zapewnienie wszystkim dzieciom ochrony przed krzywdzeniem i ustalenie procedur udzielania im wsparcia,
 - b. zapewnienie wszystkim pracownikom niezbędnych informacji i kompetencji, aby umożliwić im wywiązanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dziecka i ochrony dzieci przed przemocą,
 - c. zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w podmiocie oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. Ośrodek – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrzu
2. Personel podmiotu - pracownicy Ośrodka bez rozróżnienia na stanowisko i formę zatrudnienia oraz stażyści, praktykanci i wolontariusze
3. Kierownictwo – dyrektor Ośrodka, zastępca dyrektora oraz kierownicy i koordynatorzy poszczególnych komórek organizacyjnych
4. Podmioty współpracujące - podmioty zewnętrzne współpracujące z podmiotem leczniczym, np. szkoły, dostawcy usług na rzecz podmiotu leczniczego bez względu na rodzaj umowy, na podstawie której współpracują z Ośrodkiem
5. Świadczenia – wszelkie świadczenia realizowane w ramach działalności statutowej wykonywane na rzecz dzieci przez personel Ośrodka m. in.: świadczenia udzielane zgodnie z umową z Narodowym Funduszem Zdrowia lub Programem Zdrowotnym realizowanym na rzecz Miasta Zabrze i innych jednostek, udzielane zgodnie z obowiązującymi standardami; oddziaływania w świetlicy socjoterapeutycznej „Trzymaj się” realizowane w ramach Programu Zdrowotnego na podstawie umowy z Miastem Zabrze oraz inne czynności wykonywane przez personel Ośrodka potrzebne do realizacji tych oddziaływań (np. wykonywane w rejestracji)
6. Dziecko / małoletni - każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia
7. Opiekun dziecka - przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic (w rozumieniu art. 98 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego) albo opiekun (w rozumieniu art. 155 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego); rodzic zastępczy (w rozumieniu art. 1121 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego); opiekun tymczasowy, czyli osoba

upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych (w rozumieniu art. 25 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa)

8. Zgoda opiekuna - zgoda rodziców albo zgoda opiekuna prawnego. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny. W przypadku zgłoszenia się dziecka z opiekunem faktycznym, rodzicem zastępczym nie będącym opiekunem prawnym dziecka, należy poinformować go o konieczności uzyskania zgody rodziców lub opiekuna prawnego lub o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
9. Krzywdzenie dziecka - każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.
10. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:
 - a. przemoc fizyczna wobec dziecka - działanie bądź zaniechanie, wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemoc fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
 - b. przemoc psychiczna wobec dziecka - to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:
 - niedostępność emocjonalną,
 - zaniedbywanie emocjonalne,
 - relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
 - niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,
 - niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,
 - sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.
 - c. Przemoc seksualna wobec dziecka (wykorzystywanie seksualne dziecka) - zaangażowanie dziecka przez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nieseksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja siły, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne np. wykorzystanie dziecka lub jego wizerunku do tworzenia materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie tzw. CSAM (na przykład z wykorzystaniem oprogramowania). Jest to jakiegokolwiek faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.
 - d. Zaniedbywanie dziecka - chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w

jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.

- e. Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying) - ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a sprawcy bądź grupa sprawców mają przewagę nad pokrzywdzonym. Obejmuje:
- przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie, zastraszanie),
 - przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
 - przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
 - przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów),
 - cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpisy w serwisie społecznościowym, rozpowszechnianie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę za pośrednictwem Internetu bądź urządzeń telekomunikacyjnych),
 - wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub nakłanianie/zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
 - przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami).
11. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – dyrektor Ośrodka / zastępca dyrektora działający na podstawie pełnomocnictwa dyrektora
12. Osoba udzielająca wsparcia dziecku - pracownik odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka i monitorowanie jego realizacji. Domyślnie jest nim pracownik Ośrodka, który udziela dziecku świadczeń. W przypadku, gdy pracownik potrzebuje w swoich działaniach wsparcia innej osoby dyrektor lub zastępca dyrektora na jego prośbę wyznacza taką osobę.
13. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu - pracownik wyznaczony przez kierownictwo podmiotu odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu działający na podstawie pełnomocnictwa dyrektora.
14. Dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, wizerunek.
15. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
- a. istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem;
 - b. istnieje podejrzenie, że doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
 - c. istnieje podejrzenie, że doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
16. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
- a. rodziców/opiekunów prawnych dziecka,
 - b. inne osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, w tym o nieustalonej tożsamości),
 - c. inne dziecko.

Rozdział II

Standardy udzielania świadczeń uwzględniające bezpieczną relację personel - dziecko

Podrozdział I

Bezpieczna relacja personel – dziecko

1. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują każdego członka personelu Ośrodka, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi znajdującymi się pod jego opieką, jeśli kontakt ten odbywa się za zgodą Ośrodka i na jego terenie. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia o zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony małoletnich, w tym zasad bezpiecznych relacji dorosły-dziecko (Załącznik nr 1).
2. Personel Ośrodka jest zobowiązany do zapoznania się i stosowania się do niniejszych standardów, w tym zwłaszcza do zasad bezpiecznej relacji personel – dziecko. Zasady te obejmują wszystkich członków personelu.
3. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
4. Zasady bezpiecznej relacji personel - dziecko obejmują:
 - a. traktowanie dziecka podmiotowo, jako aktywnego uczestnika świadczeń, szanowanie należnych mu praw,
 - b. traktowanie dziecka z szacunkiem,
 - c. informowanie dziecka o podejmowanych w jego sprawie decyzjach, wysłuchanie jego opinii oraz, o ile to możliwe i bezpieczne, uwzględnienie jego potrzeb,
 - d. zakaz stosowania jakiegokolwiek formy przemocy i krzywdzenia,
 - e. zakaz nawiązywania jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym,
 - f. kontaktowanie się z dzieckiem jedynie w celach związanych z udzielaniem świadczeń i ochroną przed zdarzeniami zagrażającymi jego bezpieczeństwu w ramach kompetencji i roli pracownika,
 - g. stosowanie się pracowników w kontakcie z dzieckiem do kodeksów etycznych psychoterapeuty, psychologa, specjalisty psychoterapii uzależnień i innych (zgodnie z przynależnością do danej grupy zawodowej), w tym szczególnie zasad związanych z zachowaniem poufności informacji zdobytych w procesie psychoterapii, nawiązywaniem prawidłowej relacji terapeutycznej i nieprzekraczania granic swoich kompetencji,
5. W trakcie realizacji świadczeń na rzecz dzieci bezpieczna relacja pracownik – dziecko przejawia się w:
 - a. przedstawieniu się i omówieniu swojej roli w opiece nad pacjentem,
 - b. okazywaniu empatii i dobrej woli w rozmowie,
 - c. zachowaniu uczciwości i dobrych intencji,
 - d. przekazywaniu dziecku informacji w sposób dostosowany do jego wieku, informowaniu go o celach i przebiegu realizacji świadczeń, sprawdzaniu czy dziecko rozumie, co się będzie działo i jakie będą skutki działań medycznych lub terapeutycznych,
 - e. informowaniu, że dziecko może zawsze zadawać pytania członkom personelu,
 - f. zwracaniu się do dziecka po imieniu w formie preferowanej przez dziecko, respektowanie jego tożsamości i ekspresji,
 - g. korzystaniu z alternatywnych form komunikacji z dzieckiem, które tego potrzebuje,
 - h. zachowaniu wrażliwość kulturowej, szanowaniu i równym traktowaniu każdego dziecka bez względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację i tożsamość seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny.
6. Personelowi nie wolno:
 - a. krzywdzić dziecka w jakikolwiek sposób,
 - b. przekraczać granic dziecka w jakikolwiek sposób,

- c. utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dozwolone jest rejestrowanie wizerunku dla celów służbowych (superwizji, prowadzenia dokumentacji świadczeń lub dokumentowania pracy grupy np. w świetlicy socjoterapeutycznej), po uzyskaniu zgody rodzica lub opiekuna i dziecka. Rekomendowane jest, aby do celów rejestracji wizerunku dziecka używać przeznaczonych w tym celu urządzeń służbowych,
- d. przyjmować pieniądze, prezentów od dziecka i jego opiekuna ani wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub opiekunów dziecka, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych,
- e. utrzymywać niejawnych bądź ukrywanych kontaktów z dzieckiem oraz kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji albo wykorzystujących przewagę fizyczną, stosunek władzy bądź zależność dziecka,
- f. używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, wykorzystywać wobec dziecka przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby), stosunku władzy bądź zależności dziecka;
- g. lekceważyć lub powierzchownie, nieuważnie traktować zgłaszanej przez dziecko potrzeby wsparcia i pomocy,
- h. utrzymywać biernej postawy w zakresie troski o rozwój i zabezpieczenie dziecka w sytuacji zagrożenia jego dobrostanu.

Podrozdział II

Bezpieczna relacja dziecko – dziecko

1. Ośrodek określa standardy bezpiecznej relacji dziecko – dziecko w kontaktach zachodzących między dziećmi przebywającymi wspólnie w placówce w związku z udzielaniem świadczeń z racji nawiązywania się między nimi więzi.
2. Ogólne standardy określające bezpieczną relację dziecko – dziecko obejmują:
 - a. traktowanie się podmiotowo, z szacunkiem, poszanowaniem wzajemnych praw, a szczególnie prawa do poufności, równego traktowania, poszanowania autonomii i prawa do ustalania granic w relacjach z innymi,
 - b. szanowanie prawa do zachowania tajemnicy związanej z uczestnictwem w realizacji świadczeń lub uczestnictwem w zajęciach zorganizowanych przez Ośrodek,
 - c. sposoby rozwiązywania konfliktów oparte na wzajemnym wysłuchaniu swoich racji i wspólnym poszukiwaniu rozwiązania. W konflikt jako osoba wspierająca i pomagająca włącza się członek personelu realizujący świadczenie.
 - d. zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie,
 - e. poszanowanie czyjejs własności i prawa do decydowania o niej.
3. Szczegółowe zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko mogą być określane w poszczególnych grupach, w których dzieci się spotykają (grupy psychoterapeutyczne, świetlica socjoterapeutyczna) i wypracowywane z ich bezpośrednim udziałem.
4. Powyższe standardy obowiązują zarówno podczas realizacji świadczeń (gdy dzieci przebywają ze sobą bezpośrednio w trakcie wspólnych spotkań), jak i w okresie pomiędzy udzielanymi świadczeniami i oddziaływaniami, w tym w komunikacji internetowej. W grupach psychoterapeutycznych zaleca się nieutrzymywanie kontaktów uczestników grupy pomiędzy spotkaniami w jakiegokolwiek formie.

Podrozdział III

Inne standardy ochrony dzieci związane z realizacją świadczeń

1. Każdy członek personelu szanuje prawo dziecka do prywatności. W trakcie udzielania świadczeń personel informuje dziecko o zasadach związanych z poufnością w trakcie udzielania świadczeń. Dziecko ma prawo oczekiwać zachowania tajemnicy zawodowej przez personel medyczny, jeśli dana informacja nie zagraża

życiu lub zdrowiu dziecka i zachowanie jej nie wiąże się ze złamaniem prawa. Dziecko ma prawo być poinformowane o obowiązku personelu do ujawnienia określonych danych dziecka i informacji o procesie leczenia, jeśli zajdzie potrzeba ochrony dziecka zgodnie z obowiązującym prawem. Jeżeli dojdzie do takiej sytuacji personel ma obowiązek wyjaśnić dziecku jej przyczyny podczas najbliższej nadarzającej się okazji.

2. W trakcie przeprowadzania ewentualnych badań diagnostycznych Ośrodek pozostawia możliwość obecności opiekuna lub innej osoby bliskiej wskazanej przez dziecko, jeśli dziecko sobie tego życzy, szanuje również brak takiej zgody. Na obecność podczas badania innej osoby wskazanej przez dziecko pisemną zgodę musi wyrazić opiekun prawny dziecka.
3. Personel Ośrodka omawiając sytuację zdrowotną dziecka i podejmując decyzje dotyczące przebiegu realizacji świadczeń, traktuje je podmiotowo, zwraca się bezpośrednio do dziecka, szanuje prawo dziecka do autonomii, daje mu poczucie sprawczości i wpływu na to, co się z nim dzieje w trakcie leczenia i innych oddziaływań. Uwzględnia przy tym, że decyzje i wybory podejmowane przez dziecko powinny dotyczyć spraw na miarę jego wieku, etapu rozwoju i możliwości poznawczych oraz z uwzględnieniem jego bezpieczeństwa. Personel Ośrodka respektuje prawo pacjentów, którzy ukończyli 16 lat, do współdecydowania o własnym zdrowiu oraz metodach leczenia i otrzymywania pełnych informacji w tym zakresie.
4. Kontakt fizyczny w czasie przebywania dziecka w Ośrodku ogranicza się do zwyczajów zgodnych z ogólnie przyjętymi normami społecznymi (np. przywitania się i pożegnania poprzez podanie ręki) i może się odbywać jedynie za zgodą dziecka. W przypadku jakiegokolwiek zachowania dziecka wskazującego na to, że sobie tego nie życzy, personel odstąpi od zachowań nieakceptowanych przez dziecko.
5. Jeśli zachodzą ustawowe podstawy zastosowania wobec dziecka przymusu, personel postępuje zgodnie z procedurą stosowania przymusu bezpośredniego, określonego w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. 2024 r. poz. 917. z późn.zm.) i Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi (t. j. Dz. U. 2023 poz. 731). W takich sytuacjach personel działa tak, by deeskalować emocje pacjenta-dziecka.
6. W przypadku pracy z dzieckiem, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania, personel zachowuje ostrożność i dystans w celu ochrony dziecka. Zawsze należy tłumaczyć dziecku, jakie i dlaczego stawiamy granice.
7. Personel szanuje trudne emocje dziecka związane z pobytem w Ośrodku, jego prawo do zmiany nastroju, zmiany zdania oraz potrzebę oswojenia się z nową sytuacją i miejscem.
8. Każde dziecko ma prawo, aby opiekunowie towarzyszyli mu w niektórych sytuacjach w procesie realizacji świadczeń. Personel omawia z dzieckiem i opiekunem rolę i udział opiekuna w procesie realizacji świadczeń na etapie ich planowania i uwzględnia zmiany w tym obszarze zachodzące w trakcie ich realizacji w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez dziecko lub opiekuna. Personel dba o to, aby opiekun był informowany o bieżącej sytuacji medycznej dziecka, a także uwzględnia rolę opiekuna w opiece nad dzieckiem, przygotowaniu go do pobytu w Ośrodku i realizacji planu leczenia.
9. Członek personelu powinien kontaktować się z dzieckiem wyłącznie w celach związanych z udzielaniem świadczeń osobiście, poprzez pocztę elektroniczną, telefonicznie lub za pośrednictwem innych służbowych kanałów komunikacji ustalonych z opiekunem, w godzinach pracy, na terenie podmiotu.
10. Jeżeli personel znajdzie się w sytuacji, w której zauważy zagrożenie dla bezpieczeństwa lub dobra dziecka poza godzinami pracy podejmuje działania mające na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz zgłasza bez zbędnej zwłoki zdarzenie przełożonemu lub osobie odpowiedzialnej za ochronę dzieci lub kierownictwu podmiotu (zgodnie z przyjętą w podmiocie procedurą), a następnie sporządza szczegółową notatkę służbową z opisem zdarzenia i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za ochronę dzieci i kierownictwu podmiotu.
11. Personel przekazuje dziecku informację, że jeżeli ma jakikolwiek problem, obawia się lub doznaje przemocy, w tym doświadczyło zachowania wskazanego w zasadach bezpiecznych relacji jako niedopuszczalne ze strony członka personelu podmiotu, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby

bliskiej lub innej osoby, albo było świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji jako niedopuszczalne wobec innego dziecka ze strony członka personelu podmiotu, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej lub innej osoby ma prawo i możliwość rozmowy na ten temat z osobą odpowiedzialną za jego ochronę lub inną zaufaną osobą z personelu podmiotu, która podejmie działania, aby udzielić mu wsparcia, z zachowaniem szacunku do jego prywatności.

12. Należy poinformować dziecko i opiekunów o zasadach obowiązujących w Ośrodku i podkreślać znaczenie ich przestrzegania dla minimalizowania dyskomfortu wszystkich pacjentów.
13. Podmioty współpracujące, w przypadku gdy ich działalność obejmuje kontakt z dziećmi, są zobowiązane do przestrzegania standardów ochrony dzieci.
14. Jeżeli zachodzą wyjątkowe lub nieprzewidziane w standardach okoliczności, w których dobro dziecka wymaga odejścia od typowych procedur stosowanych na podstawie tego dokumentu personel jest do tego uprawniony, jeżeli nie łamie to obowiązującego prawa. Wystąpienie każdego takiego zdarzenia powinno zostać zgłoszone niezwłocznie osobie, która pełni w Ośrodku nadzór nad standardami ochrony dzieci i na jej prośbę sporządzić notatkę służbową.

Rozdział III **Bezpieczeństwo w sieci**

1. Dzieci mają dostęp do komputerów i sieci internetowej w ramach uczestnictwa w zajęciach Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się”.
2. Dostęp do komputerów i sieci internetowej może służyć:
 - a. celom edukacyjnym, np. poszukiwaniu i wykorzystaniu materiałów znajdujących się w sieci jako pomocy w nauce, odrabianiu lekcji, poszerzaniu swojej wiedzy, rozwijaniu swoich umiejętności,
 - b. celom rekreacyjnym, np. rozwijaniu zainteresowań z wykorzystaniem narzędzi, jakie oferuje komputer i sieć internetowa.
3. Dostęp do komputerów i sieci internetowej nie może służyć:
 - a. korzystaniu z komunikatorów internetowych, mediów społecznościowych,
 - b. zdobywaniu treści nieodpowiednich dla wieku dziecka, szkodliwych, np. związanych z przemocą lub pornografią,
 - c. stosowaniu przemocy w jakiegokolwiek formie,
 - d. tworzeniu treści, plików i innej aktywności, która mogłaby doprowadzić do sytuacji krzywdzenia kogokolwiek.
4. Personel Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się” podejmuje działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości zagrożeń i potencjalnych negatywnych konsekwencji nieodpowiedniego korzystania z komputerów i sieci internetowej. Działania te mogą obejmować różne aspekty korzystania z komputerów i sieci internetowej, a w szczególności:
 - a. omówienie z dziećmi zasad bezpiecznego korzystania z komputera i sieci internetowej oraz okresowe monitorowanie znajomości tych zasad,
 - b. zachęcanie dzieci do zgłaszania niezrozumiałych, niejasnych, budzących niepokój lub strach treści lub zachowań innych użytkowników sieci,
 - c. omówienie z dziećmi działań, jakie powinny podjąć widząc, że inne dziecko łamie zasady bezpiecznego korzystania z komputerów i sieci ustalone w grupie.
5. Nadzór nad korzystaniem przez dzieci z komputerów i sieci internetowej w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się” pełni personel Świetlicy. Jego celem jest zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania z komputera i sieci internetowej. Nadzór ten obejmuje:
 - a. kontrolowanie aktywności dzieci przy komputerze i treści, do jakich mają dostęp w sieci,
 - b. używanie filtrów chroniących dzieci przed niepożądanymi treściami,
 - c. kontrolę oprogramowania zainstalowanego na komputerze,

- d. kontrolę plików tworzonych i przechowywanych na komputerze przez dzieci,
 - e. inne działania mające chronić przed negatywnymi skutkami korzystania z komputera lub sieci internetowej adekwatnie do sytuacji i zagrożenia.
6. Personel Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się”, który zauważył nieprawidłowości w korzystaniu z komputerów i sieci internetowej jest zobowiązany do podjęcia adekwatnych działań, które mogą obejmować:
- a. poinformowanie dziecka o tym, które z działań, jakich się podjęto jest niedozwolone z wyjaśnieniem negatywnych konsekwencji, jakie poniosło lub mogło ponieść,
 - b. poinformowanie o zaistniałej sytuacji pozostały personel Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się”,
 - c. poinformowanie o zaistniałej sytuacji rodziców, opiekunów dziecka,
 - d. omówienie sytuacji w grupie dzieci, które były jej świadkami,
 - e. zadbania o poczucie bezpieczeństwa dziecka, wobec którego doszło do przekroczenia granic, agresji lub krzywdzenia, jeżeli również jest członkiem grupy uczęszczającej do Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się”,
 - f. objęcie wzmożonym nadzorem dziecka, które korzysta z komputera lub sieci internetowej w niepożądany sposób.
7. Jeżeli personel zauważy powtarzające się łamanie zasad korzystania z komputera i sieci internetowej przez dziecko uczęszczające do Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się” może zdecydować o powtórzeniu dotychczasowych działań i czasowym ograniczeniu lub uniemożliwieniu korzystania z komputera.

Rozdział IV

Procedury ograniczające ryzyko wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

Podrozdział I

Kompetencje personelu

1. Członkowie personelu Ośrodka posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. Personel Ośrodka monitoruje sytuację i dobrostan dziecka w okresie udzielania świadczeń.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka personel Ośrodka podejmuje działania w zakresie swoich kompetencji i możliwości. Podjęte kroki należy odnotować w dokumentacji dziecka.
4. W sytuacji opisanej w punkcie 3, personel podmiotu omawia sytuację z kierownikiem komórki organizacyjnej oraz osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
5. W podmiocie personel w kontakcie z dzieckiem i opiekunem określa zasady zapewnienia bezpieczeństwa dziecku, w szczególności przebywającego w nim samodzielnie poprzez:
 - a. ustalenie zasad docierania i opuszczania przez dziecko Ośrodka (określenie, czy może docierać do niego i wracać z niego samodzielnie), możliwości przebywania przez dziecko w Ośrodku samodzielnie,
 - b. ustalenie zasad postępowania w przypadku opuszczenia Ośrodka przez dziecko niezgodnie z ustalonymi zasadami (np. poinformowanie opiekuna, a w sytuacjach, w których dziecko mogłoby sobie zagrażać poinformowanie odpowiednich służb ratunkowych).
6. Personel ogranicza w miarę swoich możliwości kontakt dziecka z innymi osobami niebędącymi opiekunem i nie biorącymi udziału w działaniu na rzecz dziecka na terenie Ośrodka poprzez wyznaczenie miejsca oczekiwania na realizowane świadczenie, reagowanie na ewentualne próby nawiązania kontaktu z dzieckiem przez osoby niepowołane, jeżeli zauważa sygnały świadczące o tym, że kontakt jest niechciany, dyskomfortowy lub potencjalnie krzywdzący dla dziecka.

Podrozdział II

Zasady rekrutacji personelu

1. Przed zatrudnieniem danej osoby w Ośrodku lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków polegających na pracy z dzieckiem kierownictwo ustala kwalifikacje tej osoby oraz podejmuje działania w celu ustalenia czy posiada kompetencje do pracy z dzieckiem oraz wyklucza ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia dla dobra dziecka i zagrożenia jego bezpieczeństwa. Kierownictwo kieruje się oceną potwierdzonych odpowiednimi dokumentami kwalifikacjami, doświadczeniem zawodowym oraz przebiegiem dotychczasowego zatrudnienia.
2. Przed nawiązaniem współpracy z daną osobą, Ośrodek realizuje obowiązki dotyczące sprawdzenia informacji dotyczących karalności danej osoby, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
3. Każda osoba podejmująca pracę w tut. Ośrodku musi bezwzględnie podpisać oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, w tym o zapoznaniu się z zasadami bezpiecznych relacji, i zobowiązaniu do ich przestrzegania (Załącznik nr 1),
4. Oświadczenie zostaje włączone do akt osobowych pracownika, a w przypadku ich nieprowadzenia dołączone do dokumentacji zleceniobiorcy.
5. Przed nawiązaniem współpracy z pracownikiem, Ośrodek ma obowiązek sprawdzić czy osoba figuruje w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
6. Pracownik przedkłada informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 172 oraz 2022 poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
7. Obowiązki wynikające z pkt 3, 5 i 6 Podrozdziału II niniejszych standardów dotyczą odpowiednio pracowników już zatrudnionych w Ośrodku.
8. Brak zgody na podpisanie oświadczenia wymienionego w ust. 3 uniemożliwia nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę/umowy cywilnoprawnej).

Rozdział V

Reagowanie na sytuacje krzywdzenia/podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. W sytuacji ujawnienia przez dziecko krzywdzenia personel stwarza mu warunki do przedstawienia tego, co się wydarzyło pamiętając, że może to być dla dziecka pierwsza i jedyna rozmowa na ten temat (dziecko może już nie podjąć więcej prób poszukiwania wsparcia). Szczególnie ważne jest, by:
 - a. wyrazić swoją troskę poprzez deklarację, że się dziecku wierzy,
 - b. zapewnić dziecku, że dobrze uczyniło podejmując rozmowę o doznanej krzywdzie,
 - c. wyjaśniać dziecku, że nie jest winne zaistniałej sytuacji,
 - d. jednoznacznie negatywnie ocenić każdą formę przemocy, dając wyraźny sygnał, że jest ona niedopuszczalna i należy jej zapobiegać/powstrzymać.
2. Personel informuje dziecko, że podjęte zostaną działania zapewniające mu bezpieczeństwo, jakie są procedury postępowania w sytuacji, którą zgłosiło, kto i jak zajmie się sprawą.
3. Osoba z personelu, która podejmuje informację o sytuacji krzywdzenia/potencjalnego krzywdzenia dziecka ocenia zasadność podjęcia działań, potencjalne negatywne konsekwencje wynikające ze zgłoszonej sytuacji i podejmuje adekwatne działania, które mają dziecko ochronić i wesprzeć.
4. Jeżeli istnieje podejrzenie, że wobec dziecka dokonano czynu przestępczego personel odnotowuje ten fakt w dokumentacji medycznej, sporządza notatkę służbową o podjęciu podejrzenia o dokonaniu

przestępstwa wobec dziecka i informuje o tym kierownika lub koordynatora komórki organizacyjnej i dyrektora. Dyrektor zawiadamia odpowiednie służby.

5. Jeżeli istnieje podejrzenie, że dziecko zostało lub jest nadal krzywdzone, a nie doszło do przestępstwa personel podejmuje adekwatne do sytuacji działania.
6. Jeżeli osobą potencjalnie krzywdzącą jest opiekun, personel planuje spotkanie z opiekunem, podczas którego:
 - a. informuje go o tym, że posiada wiedzę świadczącą, że działania opiekuna są lub mogą być dla dziecka krzywdzące,
 - b. wyjaśnia, dlaczego dany sposób postępowania wobec dziecka skutkuje lub może skutkować negatywnymi konsekwencjami i jakie potencjalne konsekwencje dostrzega w tym przypadku,
 - c. wspólnie z opiekunem lub opiekunami ustalają działania, które wpłyną na ustanie sytuacji krzywdzenia (np. wsparcie kompetencji wychowawczych, zaprzestanie określonych działań),
 - d. w uzasadnionych przypadkach:
 - informuje o wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty” oraz wszczyna tę procedurę,
 - informuje o konieczności zawiadomienia sądu opiekuńczego (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zadecydować o poinformowaniu sądu opiekuńczego o sytuacji krzywdzenia),
 - informuje odpowiednie służby o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zadecydować o zgłoszeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa).
7. Personel w trakcie dalszego udzielania świadczeń monitoruje zmiany, jakie zachodzą w sytuacji dziecka i ocenia, czy doszło do ustania krzywdzenia. Jeżeli do ustania krzywdzenia nie doszło personel może:
 - a. odbyć ponownie rozmowę z opiekunem lub opiekunami dziecka i przypomnieć o dotychczasowych ustaleniach lub ustalić inne,
 - b. zadecydować o powiadomieniu instytucji lub służb, które mogą skutecznie zainterweniować i wpłynąć na ustanie krzywdzenia,
 - c. w uzasadnionych przypadkach:
 - poinformować o wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty” oraz wszcząć tę procedurę,
 - poinformować o konieczności zawiadomienia sądu opiekuńczego (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zadecydować o poinformowaniu sądu opiekuńczego o sytuacji krzywdzenia),
 - poinformować odpowiednie służby o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zadecydować o zgłoszeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa).
8. Działania w sytuacji, gdy osobą krzywdzącą lub potencjalnie krzywdzącą jest dziecko mogą obejmować m.in.:
 - a. rozmowę z opiekunem lub opiekunami dziecka krzywdzonego, poinformowanie go/ich o zaistniałej sytuacji i działaniach, jakie personel podejmie, aby sytuacja krzywdzenia ustała oraz o ich roli w tych działaniach,
 - b. rozmowę z opiekunem lub opiekunami dziecka, które skrzywdziło, poinformowanie go/ich o zaistniałej sytuacji i działaniach, jakie personel podejmie, aby sytuacja krzywdzenia ustała oraz o ich roli w tych działaniach,
 - c. rozmowę z dziećmi, między którymi do szło do sytuacji krzywdzenia lub w grupie, w której otrzymywały świadczenia z uwzględnieniem:
 - informacji, dlaczego dane zachowania są krzywdzące i jakie mogą być ich potencjalne skutki,
 - próby zreflektowania tego, co zaszło w relacji między dziećmi i przyczyn zachowania krzywdzącego,
 - omówienie rozwiązania sytuacji – np. jakich działań należy zaprzestać, jak można konstruktywnie rozwiązać sytuację, w której doszło do krzywdzenia.

9. Personel w trakcie udzielania świadczeń monitoruje, czy doszło do ustania sytuacji krzywdzenia, jeżeli nie, rozważa dalsze działania, do których mogą należeć:
 - a. poinformowanie opiekuna lub opiekunów dziecka, które skrzywdziło i dziecka krzywdzonego o tym, że sytuacja nie ustała, ponowne omówienie ich ról w rozwiązaniu problemu,
 - b. ponowne omówienie w grupie, w której doszło do sytuacji krzywdzenia konieczności zaprzestania działań krzywdzących i poszukania innego rozwiązania sytuacji, która do tego doprowadziła pod rygorem rozwiązania kontraktu terapeutycznego z dzieckiem, które krzywdzi,
 - c. rozwiązanie kontraktu z dzieckiem, które krzywdzi z poinformowaniem jego opiekunów.
10. Jeżeli osobą potencjalnie krzywdzącą lub krzywdzącą jest osoba nie będąca opiekunem, a nie doszło do przestępstwa personel może podjąć następujące działania:
 - a. przeprowadzić rozmowę z opiekunem lub opiekunami dziecka krzywdzonego, w której przekazuje informacje o tym, w jakich okolicznościach doszło do krzywdzenia i kto krzywdził,
 - b. poinformować o działaniach, jakie można podjąć, aby doszło do ustania sytuacji krzywdzenia i ról opiekunów w rozwiązaniu problemu,
 - c. w uzasadnionych przypadkach:
 - poinformować o wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty” oraz wszcząć tę procedurę,
 - poinformować o konieczności zawiadomienia sądu opiekuńczego (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zdecydować o poinformowaniu sądu opiekuńczego o sytuacji krzywdzenia),
 - poinformować odpowiednie służby o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zdecydować o zgłoszeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa).
11. Personel w trakcie udzielania świadczeń monitoruje, czy doszło do ustania sytuacji krzywdzenia, jeżeli nie, rozważa dalsze działania, do których mogą należeć:
 - a. ponowne spotkanie z opiekunami i omówienie innych sposobów rozwiązania problemów,
 - b. zmotywowanie opiekunów do zaangażowania odpowiednich służb i instytucji, które wpłyną na ustanie zjawiska przemocy,
 - c. w uzasadnionych przypadkach:
 - poinformowanie o wszczęciu procedury „Niebieskiej Karty” oraz wszcząć tę procedurę,
 - poinformowanie o konieczności zawiadomienia sądu opiekuńczego (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zdecydować o poinformowaniu sądu opiekuńczego o sytuacji krzywdzenia),
 - poinformowanie odpowiednich służb o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (personel sporządza notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi lub zastępcy dyrektora, który ocenia zasadność zgłoszenia i może zdecydować o zgłoszeniu podejrzenia popełnienia przestępstwa).
12. Jeżeli osobą potencjalnie krzywdzącą jest członek personelu, informacja ta trafia do dyrektora Ośrodka, który podejmuje następujące działania:
 - a. wspólnie z kierownikiem lub koordynatorem komórki organizacyjnej weryfikuje informacje dotyczące okoliczności, w jakich doszło do krzywdzenia lub potencjalnego krzywdzenia. Jeżeli osobą wskazaną jako krzywdząca jest kierownik lub koordynator komórki organizacyjnej, dyrektor wyznacza inną osobę z kierownictwa do przeprowadzenia takiej weryfikacji. Jeżeli osobą wskazaną jako krzywdząca jest dyrektor, osobą wyznaczoną do takiej weryfikacji jest zastępca dyrektora.
 - b. informuje opiekuna lub opiekunów dziecka oraz personel, którego sytuacja bezpośrednio dotyczy o wyniku tej weryfikacji z uzasadnieniem.
13. Jeżeli doszło do sytuacji krzywdzenia, dyrektor i kierownik komórki organizacyjnej podejmują adekwatne działania mające na celu ustanie sytuacji krzywdzenia. Do takich działań mogą należeć:
 - a. rozmowa z członkiem personelu na temat zaistniałej sytuacji, nakaz powstrzymania się od działań krzywdzących,

- b. rozważenie, czy dana osoba może nadal realizować świadczenia na rzecz dziecka, jeżeli nie, to przedstawienie innego rozwiązania,
- c. w sytuacji, gdy istnieje podejrzenie, że doszło do przestępstwa złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- d. poinformowanie opiekuna lub opiekunów o podjętych działaniach mających na celu ustanie krzywdzenia,
- e. podjęcia wobec pracownika adekwatnych działań dyscyplinarnych przewidzianych w prawie.

Rozdział VI

Nadzór, ewaluacja i szkolenia ze standardów ochrony dzieci w Ośrodku

Podrozdział I

Ewaluacja i szkolenia

1. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywa się nie rzadziej niż raz na dwa lata, w tym po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w podmiocie podjęto interwencję z powodu krzywdzenia rówieśniczego.
2. W terminie 60 dni od wprowadzenia standardów przeprowadza się szkolenie w tym zakresie dla całego personelu podmiotu.
3. Osoby pracujące z dziećmi otrzymują specjalistyczne szkolenie odnoszące się do ich odpowiedzialności za dzieci znajdujące się pod ich opieką.
4. Zakres szkoleń obejmuje w szczególności:
 - a. uregulowania w standardach ochrony małoletnich,
 - b. podejmowanie interwencji zgodnie z procedurami opisanymi w dokumencie,
 - c. poszerzanie umiejętności w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - d. problematykę ochrony dzieci przed przemocą w zakresie adekwatnym do kompetencji zawodowych danej grupy pracowników.
5. Podmiot w miarę możliwości i odpowiednio do specyfiki działania inicjuje i prowadzi działania edukacyjne/informacyjne z obszaru ochrony dzieci przed krzywdzeniem (np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, warsztatów) skierowane do dzieci (w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych) oraz ich opiekunów, w szczególności na temat:
 - a. sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
 - b. zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami i pożądaných postaw w kontaktach pomiędzy dziećmi,
 - c. ochrony dzieci przed krzywdzeniem i praw dziecka oraz informacji, gdzie mogą szukać pomocy,
 - d. bezpiecznego korzystania z Internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych,
 - e. prawa do ochrony wizerunku.
6. Opracowanie harmonogramu szkoleń i działań edukacyjnych koordynuje osoba odpowiedzialna w podmiocie za standardy ochrony dzieci.
7. Szkolenie w zakresie standardów przeprowadza się co 2 lata dla całego personelu podmiotu oraz do 30 dni od zatrudnienia dla personelu rozpoczynającego pracę w Ośrodku.
8. Za organizację szkoleń odpowiedzialne jest kierownictwo podmiotu.
9. Raz w roku przeprowadza się ankietę ewaluacyjną wśród pracowników podmiotu (Załącznik nr 3) oraz małoletnich korzystających z usług Ośrodka (Załącznik nr 4). Wyniki i wnioski z przeprowadzonych ankiet Zespół ds. Poprawy Jakości Świadczonej Usług przedstawia dyrektorowi.

Podrozdział II

Obowiązki kierownictwa w zakresie wdrażania i realizacji standardów

1. Do obowiązków kierownictwa podmiotu należy:

- a. nadzorowanie, delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich w podmiocie do odpowiednich komórek organizacyjnych,
 - b. wskazanie osób odpowiedzialnych za:
 - przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu/podejrzeniach krzywdzenia dziecka,
 - organizację i udzielenie wsparcia małoletniemu wg planu wsparcia,
 - prowadzenie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka (w tym składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”),
 - standardy ochrony małoletnich w podmiocie, w tym przygotowanie personelu podmiotu do stosowania standardów.
 - c. ustalenie zasad prowadzenia rejestru ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. Rejestr zawiera następujące informacje:
 - a. datę podjęcia informacji o tym, że dziecko jest krzywdzone,
 - b. wskazanie osoby zgłaszającej podejrzenie krzywdzenia,
 - c. dane osoby podejrzonej o krzywdzenie (opiekun, członek personelu, inne dziecko, inna osoba),
 - d. rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”),
 - e. daty interwencji.
 3. Dokumenty zebrane i wytworzone w związku z podejrzeniem krzywdzenia dziecka przechowuje wraz z rejestrem, a informację załącza się do dokumentacji małoletniego.
 4. Rejestr zdarzeń jest prowadzony w formie papierowej i przechowywany w odpowiednio zabezpieczonym miejscu w sekretariacie Ośrodka.

Podrozdział III

Obowiązki osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci

1. Do obowiązków osoby odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci (dyrektora) należy:
 - a. dbałość o udostępnienie standardów ochrony małoletnich na terenie podmiotu,
 - b. przygotowanie personelu podmiotu do stosowania standardów przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w standardach,
 - c. delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów w podmiocie do odpowiednich jednostek, personelu podmiotu oraz monitoring ich realizacji,
 - d. prowadzenie ewidencji członków personelu podmiotu, którzy zapoznali się ze standardami ochrony dzieci przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w standardach,
 - e. przegląd standardów ochrony dzieci w porozumieniu i we współpracy z kierownictwem, personelem podmiotu oraz dziećmi i jeśli to możliwe - opiekunami dzieci,
 - f. regularne monitorowanie znajomości i przestrzegania przez personel placówki przyjętych standardów,
 - g. sprawdzanie i ocena skuteczności obowiązujących wytycznych i procedur,
 - h. proponowanie zmian w standardach mających na celu skuteczną ochronę dzieci przed krzywdzeniem,
 - i. organizowanie lub prowadzenie dla pracowników placówki cyklicznych szkoleń w zakresie obowiązujących standardów nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie ich treści,
 - j. koordynowanie przygotowania zasad bezpiecznych relacji między dziećmi, ich wdrażania, monitorowania i inicjowania zmian w ich treści odpowiadając w tym zakresie na potrzeby zgłaszane przez dzieci,
 - k. współpraca z pozostałymi osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie, realizowanie, upowszechnianie i monitorowanie standardów ochrony dzieci w podmiocie.
2. Obszary odpowiedzialności:

l.p.	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko /Stanowisko	Dane kontaktowe
1.	Przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony dzieci i monitorowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich	Adam Frąc, dyrektor; Anna Kumorek, zastępca dyrektora, kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego	opilu@opilu.pl
2.	Przyjmowanie zgłoszeń	Adam Frąc, dyrektor; Anna Kumorek, zastępca dyrektora, kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego; Aleksandra Siekańska-Kitel, kierownik Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia; Bożena Dorada-Hola, kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się”	opilu@opilu.pl
3.	Uruchamianie interwencji	Adam Frąc, dyrektor; Anna Kumorek, zastępca dyrektora, kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego	opilu@opilu.pl
4.	Koordynacja wsparcia udzielanego dziecku	Adam Frąc, dyrektor; Anna Kumorek, zastępca dyrektora, kierownik Poradni Zdrowia Psychicznego; Aleksandra Siekańska-Kitel, kierownik Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia; Bożena Dorada-Hola, kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej „Trzymaj się”	opilu@opilu.pl

Rozdział VII Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Zmiany do niniejszych standardów wprowadzane są w drodze aneksu, który wchodzi w życie na takich samych zasadach jak standardy.
3. Udostępnienie standardów następuje poprzez:

- a. zamieszczenie informacji w widocznym miejscu w rejestracji i na stronie internetowej Ośrodka o obowiązywaniu Standardów ochrony małoletnich w Ośrodku i możliwości zapoznania się z nimi w sekretariacie i rejestracji Ośrodka oraz w świetlicy socjoterapeutycznej,
- b. udostępnienie osobom zainteresowanym do wglądu obowiązujących Standardów w sekretariacie i rejestracji Ośrodka oraz w świetlicy socjoterapeutycznej.

DYREKTOR

mgr Adam Frąc

.....
podpis Dyrektora

Załączniki do Standardów ochrony małoletnich:

1. Oświadczenie o zobowiązaniu do przestrzegania standardów ochrony małoletnich, w tym zasad bezpiecznych relacji dorosły-dziecko
2. Oświadczenie o odbyciu szkolenia ze Standardów ochrony małoletnich
3. Ankieta ewaluacyjna dla pracowników
4. Ankieta ewaluacyjna dla dzieci-pacjentów

.....
miejsce i data

**Oświadczenie o zobowiązaniu do przestrzegania Standardów ochrony małoletnich,
w tym zasad bezpiecznych relacji dorosły-dziecko,
obowiązujących w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej
Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze**

Ja,
oświadczam, że zapoznałam/-em się ze standardami ochrony małoletnich, w tym z zasadami bezpiecznych relacji dorosły-dziecko, obowiązującymi w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

.....
miejsce i data

**Oświadczenie o odbyciu szkolenia ze Standardów ochrony małoletnich
obowiązujących w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej
Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze**

Ja,
oświadczam, że zostałem/am przeszkolony/a z obowiązujących w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki
Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze Standardów ochrony małoletnich.

.....
podpis

**Ankieta ewaluacyjna skierowana do pracowników Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze dot. Standardów ochrony małoletnich**

Celem ankiety jest ocena funkcjonowania Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze.

Proszę odpowiedzieć na każde pytanie.

1. Czy został/a Pan/Pani zapoznany/a ze Standardami ochrony małoletnich obowiązujących w Ośrodku, zwanych dalej standardami?

Tak Nie

2. Czy zna Pan/Pani swój zakres obowiązków i kompetencji w ramach stosowania standardów?

Tak Nie

3. Czy zna Pan/Pani zasady bezpiecznej relacji między personelem Ośrodka a dziećmi?

Tak Nie

4. Czy zna Pan/Pani procedurę interwencji w przypadku podejrzenia lub zagrożenia bezpieczeństwa dzieci?

Tak Nie

**Ankieta ewaluacyjna skierowana do małoletnich korzystających ze świadczeń
w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień
w Zabrze dot. Standardów ochrony małoletnich**

Celem ankiety jest ocena funkcjonowania Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Leczenia Uzależnień w Zabrze.

Proszę odpowiedzieć na każde pytanie.

1. Czy czujesz się bezpieczny/bezpieczna w Ośrodku?

Tak Nie

2. Czy wiesz do kogo zwrócić się, gdy czujesz, że ktoś w Ośrodku zachował się wobec Ciebie w krzywdzący sposób?

Tak Nie

3. Czy wiesz, że personel Ośrodka ma obowiązek zareagować na sytuacje, w których stałaby Ci się krzywda?

Tak Nie

4. Czy personel Ośrodka rozmawiał z Tobą o tym, które zachowania w grupie są właściwe, a jakie niedozwolone?

Tak Nie

5. Czy wiesz, że możesz powiedzieć o sytuacjach, w których dzieje Ci się krzywda, nawet jeżeli dzieją się poza Ośrodkiem?

Tak Nie